

Üçüncü Sektörde Finansal Şeffaflık Sorunu: Türkiye'deki Sivil Toplum Kuruluşlarının Şeffaflık Düzeylerinin İncelenmesi

(Financial Transparency Challenge in the Third Sector: Analyzing the Transparency Levels of Non-Governmental Organizations in Turkey)

Mehmet Fatih GÜNER ^a

^a Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İİBF, Antalya, Türkiye. fatihguner01@gmail.com

MAKALE BİLGİSİ	ÖZET
Anahtar Kelimeler: Sivil toplum kuruluşları Şeffaflık Finansal şeffaflık Hesap verebilirlik	Amaç – Üçüncü sektör olarak da isimlendirilen Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar) yürüttükleri faaliyetler ile önemli bir sosyal fayda sağlamaktadırlar. Finansmanı doğrudan ya da dolaylı olarak toplum tarafından yapılan STK'ların daha şeffaf olmaları yönünde güçlü bir talep bulunmaktadır. İnternet siteleri hesap verebilirlik ve şeffaflık aracı olarak uygun bir platform olmasına rağmen STK'lar özellikle finansal bilgileri paylaşmaktan kaçınmaktadırlar. Bu çalışmanın iki amacı bulunmaktadır. Birincisi STK'ların internet sitelerinde paylaştıkları bilgiler kapsamında merkezi Türkiye'de bulunan STK'ların şeffaflık düzeylerini saptamaktır. İkincisi STK'ların internet sitelerindeki şeffaflık düzeylerini etkileyen ana faktörleri belirlemektir.
Gönderilme Tarihi 1 Kasım 2019 Revizyon Tarihi 18 Aralık 2019 Kabul Tarihi 25 Aralık 2019	Yöntem – Merkezi Türkiye'de bulunan 280 STK'nun internet sitesinden toplanan veriler içerik analizi, korelasyon ve regresyon analizi ile değerlendirilmiştir. Kurumsal şeffaflık, faaliyet şeffaflığı, finansal şeffaflık, genel şeffaflık olmak üzere dört düzeyde şeffaflık değerlendirmesi yapılmıştır. Şeffaflık üzerinde etkisi olup olmadığı araştırılan bağımsız değişkenler ise sırasıyla kurumsal büyüklük, kurumsal yaş, uluslararası kaynaklardan fon kullanma, SKT türü, faaliyetlerin ulusal-uluslararası olması ve yönetim kurulu büyüklüğüdür.
Makale Kategorisi: Araştırma Makalesi	Bulgular – Merkezi Türkiye'de bulunan STK'ların internet sitelerindeki kurumsal şeffaflık düzeyi yüksek; faaliyet şeffaflığı orta; finansal şeffaflık düzeyi çok düşük; genel şeffaflık düzeyi düşük çıkmıştır. Ana hipotez olarak belirlenen STK'ların internet sitelerindeki genel şeffaflık düzeyini, bağımsız değişkenlerden sadece kurumsal büyüklük etkilemektedir.
	Tartışma – STK'larda en düşük şeffaflık düzeyi finansal şeffaflıkta ortaya çıkmıştır. Kurumsal büyüklük, uluslararası kaynaklardan fon kullanma ve SKT türü hem finansal şeffaflık hem de faaliyet şeffaflığını etkilemektedir. Finansal şeffaflığı geliştirecek politikalara odaklanmanın Türkiye'de üçüncü sektörün büyümesini olumlu etkileyeceği düşünülmektedir.
ARTICLE INFO	ABSTRACT
Keywords: Nongovernment organizations Transparency Financial transparency Accountability	Purpose – Non-Governmental Organizations (NGOs), also called third sector, provide a significant public service through their activities. There has been a strong demand that NGOs, whose funding is done directly or indirectly by the public, be more transparent. NGOs can use websites as a means of accountability and transparency. This research has two aims. The first one is to determine the transparency levels of NGOs in Turkey within the scope of the information that NGOs share on their websites. The second is to identify the determinants affecting transparency levels in NGOs' websites.
Received 1 November 2019 Revised 18 December 2019 Accepted 25 December 2019	Design/methodology/approach – Data collected from the website of 280 NGOs headquartered in Turkey were evaluated by content analysis, correlation and regression analysis. There have been four levels of transparency: organizational transparency, activity transparency, financial transparency and overall transparency. The independent variables investigated whether it influences transparency are, respectively, organizational size, organizational age, usage of funds from international sources, type of NGOs, executing activities in national-international and board size.
Article Classification: Research Article	Findings – The organizational transparency level in the websites of NGOs headquartered in Turkey has been high; the activity transparency is moderate; the financial transparency level is very low; and the overall transparency level is low. The overall transparency level of NGOs' websites which is considered as main hypothesis of research is affected only from organizational size among independent variables.
	Discussion – The lowest level of transparency in NGOs has emerged in financial transparency. Organizational size, use of funds from international sources, and type of NGO influence both financial transparency and activity transparency. It is thought that focusing on policies that will improve financial transparency will have a positive impact on the growth of the third sector in Turkey.

Önerilen Atf/ Suggested Citation

Güner, M. F. (2019) Üçüncü Sektörde Finansal Şeffaflık Sorunu: Türkiye'deki Sivil Toplum Kuruluşlarının Şeffaflık Düzeylerinin İncelenmesi, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 11 (4), 3245-3255.